

İNGİLTERE VE GALLER'DE EĞİTİM SİSTEMİ VE TARİH ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Dean Smart*

İngiltere ve Galler: Benzer ama Farklı

Birleşik Krallık'ın dışındaki insanlar Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda'yı kapsayan Birleşik Krallık'ın dört farklı bölgeden (İngiltere, İskoçya, Galler ve Kuzey İrlanda) oluştuğunu ve bu bölgelerin her birinin farklı bir okul sistemi ile öğretim programı yapısına sahip olduklarını duyduklarında genellikle şaşırırlar. Birleşik Krallık'nin bünyesinde yukarıda sayılan tüm ulusların yönetiminden sorumlu parlamento vardır. Ayrıca Galler bölgesinde kendi işlerini yönetmek amacıyla kurulmuş bir Millet Meclisi, seçimle iş başına gelen bir hükümet vardır. İngiltere ve Galler'in 16 ve 18 yaş grupları için genel bir milli ölçme sistemi ve benzer fakat aynı olmayan milli müfredat yapıları içerisinde eğitimi kontrol eden yerel otoriteleri vardır. İngiltere ve Galler ve daha az olmakla beraber Kuzey İrlanda bir takım benzerlikler barındırmaktadırlar fakat her birinin ayrı yönetime sahip olması, Birleşik Krallık'ın her kısmı için farklı bir öğretim programının bulunduğu anlamına gelmektedir. Bu bölüm Galler ve İngiltere'deki öğretim programını ele alacaktır.

1. Galler ve İngiltere'deki Ulusal Öğretim Programları

Şekil 1. İngiltere ve Galler'deki Devlet Okullarının Türü

Öğrenci Yaşı	Sınıf
3	R
4	
5	3
7	6
9	7
11	9
13	11
16	11
18	13

4 yaş altı için oyun grupları sonra kreşler

İlkokul ya da birinci okul

Ana okulu

İlkokul

Orta okul

Lise

Orta öğretim kurumları
Bu okullar şu gibi isimlerle anılabilirler:
Şehir akademisi, Kapsamlı, Yüksek ya da gramer, İkincil modern, Üst ya da Uzman okulu ve 16 ila 18+ yaşa kadar sürebilir.

* West of England Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Bristol, İngiltere

Her iki bölgede de okula başlama yaşı 5' tir fakat pek çok çocuk genelde 5. doğum günlerinden önce okula başlarlar. Şu an ortaöğretim kurumlarında bulunan öğrenciler okulu, zorunlu eğitimin sone erdiği 16 yaşında bırakmayı seçebilirler ya da okulda veya kolejde 18 yaşına kadar eğitime devam edebilirler. Milli politikada yapılan yeni değişiklik tüm öğrencilerin 18 yaşına kadar bir şekilde eğitim görmelerini sağlayacak şekildedir.

Kolejler yetişkin öğrencilere de hizmet vermektedirler ve üniversite eğitiminden önce verilen "hazırlık" seviyesine kadar hizmet sunabilmektedirler. (Somut bir örnekle açıklamak gerekirse, Türkiye'de üç yıllık lise eğitimi almış birisi eğer İngiltere'de üniversite eğitimi almak isterse, bir yıllık hazırlık programını bu kolejlerden edinebilir. E.N)

16 yaş sonrası eğitim bir okulda, ileri bir eğitim kademesi olan kolejlerde ya da meslek eğitimi olarak bir işverenin yanında gerçekleştirilmektedir.

Devlet okulları için milli bir yapı bulunmakla beraber okul türleri oldukça çeşitlidir ve son hükümetler okullarda çeşitliliği desteklemişlerdir. Herhangi bir bölgedeki okullar oradaki yerel otoriteye göre değişiklik göstermektedir ve bir yerel yönetimin içinde de çeşitlilik görülebilmektedir.

Milli Müfredat

Milli müfredat okullar arasında uyum sağlamak ve standartları yükseltmek için getirilmiştir. Öğrenciler devlet okullarında 5-14 yaş arasında pek çok konu için merkezi olarak belirlenmiş bir müfredatı takip ederler. Bunun ardından zorunlu eğitim 16 yaşına kadar yani iki yıl daha sürer ki burada artık tüm öğrencileri kapsayan bir milli müfredat yoktur (E.N). Bunun yerine belli sınav merkezleri tarafından hazırlanan öğretim programlarından okul tarafından seçilen bir tanesi takip edilir. Bu iki yıllık öğretimin sonunda öğrenciler ulusal çapta gerçekleştirilen bir sınava girerler ve bunun neticesinde 17 ve 18 yaşlarında okulda kalmayı tercih edebilecekleri gibi iş hayatına atılmaya veya bir kolejde meslek edindirme kursuna devam etmeye karar verebilirler (E.N).

2007 yılında müfredatların yeniden gözden geçirilmesiyle milli müfredatın dördüncü versiyonu ortaya çıkmıştır (İngiltere Milli Müfredat kavramıyla 1988'de tanışmıştır. İlk defa bu yıl tüm okullar tarafından okutulması gereken bir müfredat ortaya konmuştur. İlk tarih müfredatı ise 1991'de ilan edilmiştir. 2007'de gerçekleştirilen değişiklik 1991'den itibaren meydana gelen dördüncü değişikliktir. E.N). Birçok kesime danışıldıktan sonra sunulan bu müfredat daha az bürokrasi ve daha az konu içermektedir. 2000 yılındaki milli müfredatın üçüncü versiyonu, İngiltere okullarına yeni bir ders olan Vatandaşlık'ı sokmuştur. Bu ders Galler'deki müfredata alınmamıştır.

Milli Müfredattaki Dersler (Her aşama için zorunlu olan dersler, Ç.N):

Dersler	Basamak 1 Yaş 5-7	Basamak 2 Yaş 7-11	Basamak 3 Yaş 11-14	Basamak 4 Yaş 14-16 (GCSE yılları*)
Sanat ve Tasarım	√	√	√	
Vatandaşlık			√	√
Teknoloji ve Tasarım	√	√	√	
İngilizce (Drama dahil)	√	√	√	√
Coğrafya	√	√	√	
Tarih	√	√	√	
BİT (Bilgisayar)	√	√	√	√
Matematik	√	√	√	√
Modern Yabancı Diller			√	
Müzik	√	√	√	
Beden Eğitimi	√	√	√	√
Fen Bilimleri	√	√	√	√

* GCSE: Orta Öğretim İçin Genel Sertifika Sınavı

2010 yılında yabancı dil eğitimi ilköğretim seviyesinde (5-11 yaş arası dönem, Ç.N) zorunlu hale getirilecektir. Vatandaşlık, Kişisel, Sosyal ve Sağlık Eğitimi ilkokul çağı çocukları için zorunlu değildir fakat İngiliz hükümeti bu konularda rehberlik sağlamaktadır. Milli müfredatta olmamakla birlikte öğrencilerin her yaş grubunda almaları gereken bir diğer eğitim de Dini Eğitimidir; bu dünya dinlerini ve etik anlayışlarını inceleyen bir ders olup amacı dini yönlendirme değildir. Genellikle her öğrenci merkezi sınav aşamasına kadar en az iki büyük dünya dinini bazen de daha fazlasını öğrenmiş olurlar. Bunun dışında okullar genellikle kişisel ve sosyal gelişim ile sağlık eğitimi (PSHE) programı da sunarlar. Galler’de öğrenciler aynı zamanda Galce dili de öğrenirler ve gittikçe artan sayıda okul da (Yabancı diller ve İngilizce dersleri hariç) tüm müfredatı Galce öğretmeye başlamıştır.

Galler ve İngiltere’de Milli Müfredatın Yapısı

Milli müfredat gereksinimleri pek çok eğitim kurumu tarafından uygulanmakta olan dört bölüme ayrılmıştır; okul öncesi, ilköğretim, orta ve lise. İngiliz müfredatı Nitelikler ve Müfredat Geliştirme Kurumu (QDCA) tarafından geliştirilir ve izlenir. İngiltere’de okullar bağımsız bir denetim kurumu olan Ofsted (Eğitimde Standartlar Ofisi) tarafından denetlenir.

Galler'de müfredat ACACC kısaltmasıyla anılan Nitelikler, Müfredat ve Ölçme Kurumu tarafından denetlenir. Galler'de okullar Estyn adı verilen bir denetleme kurumu tarafından denetlenir. Denetlemelerin amacı okullardaki kalite standartlarına karar vermek ve yüksek düzeyde başarıyı teşvik etmektir. İngiltere'de denetleme raporları internet'te yayınlanmaktadır.

Milli Müfredat Temel Basamaklar	Sınıf (Öğrencinin kaçınıcı sınıfa gittiğini gösterir)	Öğrenci yaşı
Hazırlık Basamağı 1	Kabul	4-5
	1	5-6
	2	6-7
2	3	7-8
	4	8-9
	5	9-10
	6	10-11
3	7	11-12
	8	12-13
	9	13-14
4	10	14-15
	11	15-16

Daha ileri aşamaların eğitimi müfredata dahil edilmemiştir ve genel olarak 12. yıl (16-17 yaş) ve 13. yıl (17-18 yaş) olarak bilinir. Bazı daha geleneksel okullarda bu dönem halen altıncı form olarak anılmaktadır. Üniversite eğitime devam etmek isteyen öğrenciler 12. ve 13. sınıfı da okuduktan sonra merkezi olarak gerçekleştirilen sınavlara girmeleri gerekmektedir.

Milli Müfredatta Ölçme ve Değerlendirme

İngiltere'de son yirmi yıldır öğrenciler 7, 11 ve 14 yaşlarında yapılan, Standart Değerlendirme Ödevleri (SATS) denilen ulusal çapta ve merkezi olarak gerçekleştirilen sınavlara girmektedirler. Bu sınavlar birtakım öğretmen değerlendirmelerini ile öğrencilerin belirli tarihlerde doldurmaları gereken sınav kağıtlarını içermektedir. Bu sınavlar öğrencilerin milli müfredatta açıklanmış olan beceri ve yetenek düzeylerine ne derecede ulaştığını ölçmektedirler. İngiltere'de her okul ve yerel otorite için sınav toplu sonuçları internette üzerinden sıralama tabloları şeklinde yayınlanmaktadır. 2004 yılında alınan bir kararla Galler'de okulların sınav sonuçlarının internette yayınlanması engellenmiştir, fakat okullara sıralamada durumlarının ne olduğu bildirilmektedir. Böylece Galler'de öğrencilerin üstündeki sınav stres ve baskısı azalmıştır.

İngiltere’de KS1 (Birinci basamak) ve KS3 (üçüncü basamak) merkezi sınavları 2008’den bu yana yapılmamaktadır. KS2 SAT sınavlarının ve sıralama tablolarının önemi hakkında tartışmalar halen devam etmektedir.

Temel Beceriler

Müfredatın bütünü öğrencilere, hayatları boyunca kullanabilecekleri değerler ile transfer edilebilir becerileri vermeyi hedeflemiştir. Bunlar şu şekilde sıralanabilir:

1. İletişim
2. Sayısal düşünme becerisi
3. Bilgi teknolojileri
4. Başkalarıyla çalışabilme becerisi
5. Kendi performansını ve öğrenimini geliştirmek
6. Problem çözme

Okullar ayrıca öğrencilere “nasıl öğreneceklerini öğrenmeleri” için “düşünme becerilerini” de kazandırmalıdır.

Daha fazla bilgi için:

İngiliz müfredatının genel amaçlarıyla ilgili daha ayrıntılı bilgiler şu adreste bulunabilir:

<http://curriculum.qcda.gov.uk/key-stages-3-and-4/aims/index.aspx>

İngiliz milli müfredatı şu adreste bulunabilir:

<http://curriculum.qcda.gov.uk/key-stages-3-and-4/subjects/index.aspx>

İngiliz okullarındaki öğrencilerin yaptıkları ödevler ve öğretmenler tarafından düzenlenmiş ödev taslaklarıyla ilgili örnek çalışmalar şu adreste bulunabilir:

http://curriculum.qcda.gov.uk/key-stages-3-and-4/case_studies/casestudieslibrary/index.aspx?fldKeyword1=History

İngiliz müfredatını düzenleyen QCDA’nın web sitesi:

<http://curriculum.qcda.gov.uk/>

2. İngiltere’deki Tarih Müfredatı ile ilgili kısa bilgiler: 5-14 yaş

Mevcut İngiliz Milli Tarih Müfredatı öğrencilerin okula başladıkları yaş olan 5 yaşından itibaren 14 yaşına kadar tarih dersi almalarının zorunlu olduğunu belirtmektedir. Eğitimin zorunlu olduğu 16 yaşına kadarki dönemde tarih dersleri zorunlu değildir. Ancak öğrenciler ya ilgi duydukları için ya da 16 yaş sonunda girecekleri merkezi sınav (GCSE sınavları)’da tarihten de sorumlu olmak istedikleri için bu dersi seçebilirler. Merkezi teftiş raporları bu dersin ulusal çapta en iyi öğretilen ders olduğunu söylemesine rağmen 14 yaşından sonra öğrencilerin sadece %40’ı tarih derslerini seçmeli olarak almaya devam etmektedir.

İlkokullarda müfredat “Rose raporu” yaklaşımı çerçevesinde daha çok ortak temalı, disiplinler arası çalışmalara yönelmiştir. İlkokul düzeyinde tarih öğretiminde temel beceriler ve yeterlilikler için beş anahtar öge tespit edilmiştir:

- Kronoloji bilgisi;
- Geçmişte olan değişimler, kişiler ve olayların bilgisi ve anlaşılması;
- Tarihsel yorum;
- Tarihsel sorgulama;
- Organizasyon ve iletişim.

Öğretmenlerin öğrencileri değerlendirirken kullanacakları dokuz seviye tanımı vardır. (Bu değerlendirme ölçeği, öğrencilerin yıl içindeki tüm çalışmaları göz önüne alınarak onların bilgi ve beceri açısından gelişmelerinin değerlendirilmesi esasına dayanır, Ç.N): 1. Düzey en düşük seviyedir ve 8. Düzeyden sonra gelen ise ‘üstün başarı’ (dokuzuncu düzey) seviyesidir. Her eğitim basamağının sonunda okullar öğrencilerin başarı seviyesini rapor etmelidirler.

İngiliz Tarih müfredatına göre Tarih Eğitiminin Amaçları şunlardır:

Tarih öğretimi öğrencilere aşağıdaki imkânları sunmalıdır:

- İngiltere ve dünyanın tarihini öğrenme;
- Geçmişin günümüze nasıl etki ettiğini görebilme;
- Geçmiş toplumların nasıl olduklarını, kendilerini nasıl organize ettiklerini ve insanları hangi kültür ve inançların etkilediğini öğrenme;
- Kronolojik bir bakış açısı geliştirme;
- İnsan deneyiminin farklılığını görme ve kendilerini birey ve toplumun bir parçası olarak daha rahat anlama;
- Kendi kişisel karar, tutum ve değerleri üzerine düşünebilmelerini sağlama;
- Kanıt kullanma, kanıtları test etme ve bunlardan kendi sonuçlarına ulaşma;
- Araştırma, kanıtları süzgeçten geçirme ve bir bakış açısı üzerinde tartışabilme.

Hazırlık Dönemi Müfredatı

Çocukların doğumdan ilköğretime başladıkları (5 yaşına kadar) dönemi kapsayan Başlangıç Aşaması (EYFS), onların bu dönemdeki bakım ve öğrenme ihtiyaçları açısından tutarlı bir yaklaşım sergilemektedir. EYFS altı gelişim ve öğrenme aşaması oluşturacak biçimde organize edilmiştir:

- Kişisel, sosyal ve duygusal gelişim
- İletişim, dil ve okur-yazarlık
- Problem çözme, sayı bilgisi ve akıl yürütme becerisi kazanmak

- Dünyayı anlamak ve dünya hakkında bilgi sahibi olmak
- Fiziksel gelişim
- Yaratıcı gelişim

Başlangıç seviyesinde Tarih “Dünyayı anlamak ve bilgi sahibi olmak” kategorisine girmektedir. Bu aşamada tanımlanmış özel bir tarih öğrenimi yoktur ancak aşağıdaki etkinlikler öğrencilerin tarih konularıyla tanışmalarının erken biçimleridir; çevrelerine merak duyabilir, objeleri materyalleri ve mekânları inceleyebilir, olayların neden gerçekleştikleriyle ilgili sorular sorabilir, bilgisayar dâhil gündelik teknolojiyi kullanabilirler. Başlangıç aşamasındaki bu tür çalışmalar öğrencilerin eğitimlerinin sonraki basamaklarında öğrenecekleri tarih, fen bilgisi ve bilgisayar gibi diğer dersler için de faydalı olacaktır. Bu tür konular öğrencilerin çevrelerini ve hayatlarında önemli yer tutan kişi ve mekânları araştırma ve keşfetme imkânları sunmaktadır. (Kaynak: Okul Öncesi Eğitim Müfredatı). Pek çok okul öncesi eğitim öğretmeni derslerini çocukların kendilerinin ve ailelerinin tarihleri çerçevesinde kurgularlar. Ayrıca çocuklara farklı deneyimler sunarak bugün ve geçmiş arasındaki farkı kavramalarını da sağlarlar.

Birinci Temel Basamak Müfredatı

Birinci basamakta 5-7 yaş arası öğrenciler aşağıda belirtilen şekilde bir tarih çalışması gerçekleştirirler:

‘Çocuklar insanların yaşamları ve yaşama şekilleri hakkında öğrenirler. Gerek dünya gerekse İngiltere’nin hem yakın hem de uzak geçmişiyile ilgili önemli olay, erkek, kadın ve çocuklarıyla ilgili bilgiler elde ederler. Tarihle ilgili hikâyeler dinleyip bu hikâyelere tepkilerde bulunurlar ve onlara çeşitli sorular sorup bu sorulara cevap vermelerinde yardımcı olan bilgi kaynakları kullanırlar. Geçmişin bugünden nasıl farklı olduğunu öğrenirler.’

Yukarıda belirtilen tarihsel çalışmalar öğrencilere aşağıdaki konuların öğretilmesi yoluyla kazandırılmaktadır:

- a. Kendi hayatlarındaki ve çevresindeki insanların ya da ailelerinin hayatlarındaki değişiklikler.
- b. İngiltere’nin herhangi bir yerinde ya da yerel bölgedeki uzak geçmişten kişilerin yaşamları.
- c. Dünya’dan ya da İngiltere’den seçilmiş olan önemli erkek, kadın ya da çocukların hayatları [örneğin; sanatçılar, mühendisler, kâşifler, öncü kişiler, yöneticiler, din adamları, bilim adamları gibi]
- d. İngiltere ya da Dünya’nın geçmişinden olaylar [Olimpiyat oyunları, Barut komplosu ya da diğer unutulmayıp kutlanan önemli olaylar vb.]

(Kaynak: İngiltere Milli Tarih Müfredatı)

İkinci Temel Basamak Müfredatı

İkinci Temel Basamakta 7-11 yaş arası öğrencilerin tarih öğrenmeleriyle varılmak istenen amaç müfredatta şu şekilde belirtilmiştir:

Yakın ve uzak geçmişteki önemli kişiler, yerler ve olaylar hakkında bilgi sahibi olurlar. Kendi bölgeleri, İngiltere veya Dünya'nın herhangi bir yerindeki değişim ve süreklilikten haberdar olurlar. Tarihe siyasi, ekonomik, teknolojik, bilimsel, sosyal, dini, kültürel ya da estetik gibi boyutlardan bakarlar. Geçmişini derinlemesine ve genel olarak araştırmalarını sağlayacak olan farklı kaynakları kullanırlar. Tarihleri ve tarihsel terimleri, olayları, kişileri ve değişimleri anlatmak için kullanırlar. Ayrıca geçmişin farklı şekillerde yorumlanabileceğini ve sunulabileceğini öğrenirler. (Kaynak: İngiltere Milli Tarih Müfredatı)

Bu amaçların gerçekleştirilmesi için müfredat içeriğinin aşağıdaki üniteleri kapsamaması gerektiğini belirtmektedir. Bu bağlamda öğrencilere a) bir yerel tarih çalışması, üç Britanya tarihi konusu, bir Avrupa tarihi ve bir Dünya tarihi konusu öğretilmelidir. b) İngiltere, İrlanda, İskoçya ve Galler tarihlerinin uygun bulunan çeşitli yönleri öğretilmelidir. Bu konuların o dönemdeki Britanya, Avrupa ve dünya tarihiyle bağlantısı da kurulmalıdır.

Yukarıdaki çerçeve bağlamında ikinci basamaktaki tarih eğitimi daha somut olarak şu üniteler kapsamında gerçekleştirilmektedir:

1. İngiltere'de Romalılar, Anglo-Saksonlar ve Vikingler
2. Tudor (1485-1603) dönemlerinde İngiltere ve Dünya
3. Viktorya dönemi İngiltere'si (1837-1900) *ya da* 1930'dan bu yana İngiltere (İkinci Dünya Savaşı'nın etkisi *ya da* 1930'dan bu yana sosyal ve teknolojik değişiklikler)
4. Bir Avrupa Tarihi Çalışması: Eski Yunan ve Etkileri
5. Bir Dünya Tarihi Çalışması: Eski Mısır, Eski Sümer, Asur İmparatorluğu, İndus vadisi, Maya'lar, Benin ya da Aztekler konularından birisi seçilir.

Ancak bu noktada şunu da belirtmek gerekir ki, İlköğretim Müfredatı için yazılan ve 2008-2009 akademik yılında yayınlanan 'Rose Raporu', derslerin entegre edilmesini ve disiplinler arası bir müfredatı önermiştir. Eğer bu rapor uygulamaya geçerse bu birinci ve ikinci Temel Basamakların (KS1 ve KS2) öğretiminde büyük bir değişiklik yaratarak öğrencilerin ortaöğretime geçerkenki beceri ve bilgilerinde büyük bir farklılık ortaya çıkaracaktır. Rose Raporu'na (İlköğretim Müfredatı üzerine Bağımsız Rapor) şuradan ulaşılabilir:

http://publications.teachernet.gov.uk/eOrderingDownload/Primary_curriculum-report.pdf

Benzer şekilde "Cambridge'in İlköğretim Raporu" bu rapordan ayrı olarak yazılmıştır ve ilköğretimdeki mevcut yaklaşım ve eğilimleri eleştirmektedir. Dokümana şu siteden ulaşmak mümkündür: <http://primaryreview.org.uk/index.html>

Üçüncü Temel Basamak (11-14 yaş grubu)

11-14 yaş arası için hazırlanmış olan müfredatın eski versiyonları “İngiltere’nin orta çağdan 20. Yüzyıla kadarki önemli şahsiyet ve olayları ile Avrupa ile Dünya tarihi’nin önemli olaylarını” kapsamaktaydı (Kaynak: İngiltere Milli Tarih Müfredatı). Müfredatın bu yaklaşımı okulları programlarını altı ünite çerçevesinde düzenlemeye sevk etti:

Ünite 1: 1066 – 1500 arası Britanya

Ünite 2: 1500 – 1750 arası Britanya

Ünite 3: 1750 – 1900 arası Britanya

Ünite 4: 1900 sonrası hakkında bir Dünya Çalışması

Ünite 5: 1900 öncesi hakkında bir Avrupa Çalışması

Ünite 6: 1900 öncesi hakkında bir Dünya Çalışması

Daha fazla bilgi için

Milli Müfredat Online sitesi her Temel Basamak için çalışma programını vermektedir. İngiliz müfredatıyla ilgili ayrıntıları şu sitede bulabilirsiniz:

<http://curriculum.qcda.gov.uk/> (Milli Müfredat Ana sayfaları)

Buradan yaş grubunu, konuları ve tarih sayfalarını seçebilirsiniz ya da doğrudan şu linke gidebilirsiniz:

<http://curriculum.qcda.gov.uk/key-stages-3-and-4/index.aspx>

Ya da Tarih müfredatı için doğrudan şu adrese gidiniz:

<http://curriculum.qcda.gov.uk/key-stages-3-and-4/subjects/history/index.aspx>

Öğrenci çalışmaları ve öğretmenlerin yaptırmış oldukları çalışmalar ise aşağıdaki adreste arama kutucuğuna “Tarih (History)” anahtar sözcüğü yazarak bulunabilir:

<http://curriculum.qcda.gov.uk/key-stages-3-and-4/assessment/nc-in-action/index.aspx>

3. Galler’de Tarih Müfredatı: 5-14 yaş grubu

Galler’de müfredat Galler Meclis Hükümeti’nin bir parçası olan (Galce kısaltmasıyla ACCAC) (Galler) Nitelikler, Müfredat ve Değerlendirme Kurumu tarafından düzenlenir. Galler’deki müfredatın tüm içeriği “Galler Müfredatı” konsepti çerçevesinde kurgulanmaktadır. Bu konsept Galler’in eşsiz milli kimliğinin, Galler ruhu ile insanların çalışılan konuların merkezinde olması gerektiği ilkesidir. Buna ek olarak müfredat, Galler’deki tarih eğitiminin şu ana prensipler ve beceriler çerçevesinde ele alınması gerektiğini belirtmektedir:

“Galler müfredatı”

Öğrencilere şartlar dâhilinde tarih derslerinde Galler’in kültürel, ekonomik,

çevresel ve dilsel karakteristiklerini öğrenebilecekleri ve uygulayabilecekleri fırsatlar sunulmalıdır.

İletişim Becerileri

Öğrenciler şartlar dâhilinde tarih derslerinde konuşma, dinleme, okuma, yazma ve düşüncelerini çeşitli iletişim araçlarıyla dile getirme bilgi ve becerilerini geliştirme ve kullanma fırsatı bulmalıdırlar.

Sayısal düşünme becerileri

Öğrenciler şartlar dâhilinde tarih derslerinde numara, şekil, uzay, ölçümlerle ilgili bilgi ve becerilerini geliştirme ve kullanma imkânıyla verileri kullanabilme becerilerini geliştirme fırsatı bulmalıdırlar.

Bilgi İletişim Teknolojileri Becerileri

Öğrenciler uygun olduğunda tarih derslerinde bilgiyi elde etme, işleme, sunma ve artan bir bağımsızlıkla fikirleri tartışmak amacıyla bilişim teknolojilerini kullanma becerilerini kullanma ve geliştirme fırsatı bulmalıdırlar.

Problem Çözme Becerileri

Öğrencilere uygun olduğunda tarih derslerinde uygun soru sorma ve geliştirme becerilerini, varsayımlarda bulunma ve bilgiye dayanan kararlar verme yeteneklerini kullanma ve geliştirme fırsatı verilmelidir.

Yaratıcılık Becerisi

Öğrencilere uygun olduğunda tarih derslerinde yaratıcılık becerilerini özellikle hayal gücünü kullanma ve düşüncelerini ifade etme biçimlerinde kullanıp geliştirebilmek için fırsat verilmelidir.

Kişisel ve Sosyal Eğitim

Öğrencilere şartlar dâhilinde tarih derslerinde kişisel ve sosyal eğitimle ilişkilendirebilecekleri tutum, değer, beceri ve bilgilerini kullanma ve geliştirme imkânı verilmelidir.

4. Dördüncü Temel Basamak (14-16 yaş grubu)

14-16 yaş grubunu kapsamayan dördüncü temel basamakda daha önce de belirtildiği gibi tarih dersleri seçmelidir. Bu basamağın sonunda ulusal çapta merkezi olarak her ders için gerçekleştirilen GCSE sınavları (General Certificate of Secondary Education – Orta Öğretim Genel Sertifika Sınavı) yapılır. Yine daha önce belirtildiği gibi bu dönemde daha önceki üç basamağın aksine tüm okulların takip etmesi gereken bir milli tarih müfredatı söz konusu değildir. Okullar dört farklı sınav merkezinin hazırlamış olduğu müfredattan öğrencileri hangi sınav merkezinin sınavına girecekse onu seçip okutabilirler. Bu sınav merkezleri aşağıda verilmiştir. Tarih müfredatı farklı sınav

merkezleri tarafından hazırlanmakla birlikte 14-16 yaş arası tarih öğretiminin genel amaçları ve dolayısıyla farklı kurumlarca hazırlanan müfredatların uyması gereken kurallar da belirlenmiştir. Bu bağlamda dördüncü basamak tarih eğitimi öğrencilere aşağıdaki imkanları sunmalıdır:

- i. tarihin belirli dönem ve yönleriyle ilgili anlayış ve bilgi elde etme ve tarihsel olay, kişi ve meselelerin önemini keşfetme
- ii. tarihsel kaynakları kendi bağlamları içinde eleştirel bir şekilde kullanma ve önemli bilgileri kaydedip sonuçlara ulaşma
- iii. geçmişin nasıl yorumlanıp sunulduğuna dair bir anlayış geliştirme
- iv. tarihi bilgi ve anlayışlarını organize etme ve ilişkilendirme
- v. sonuçlar ortaya koyma ve tarihsel çıkarımların yeniden yorumlanan kanıtlar ışığında değişebileceğini kabul etme.

Dördüncü basamak tarih müfredatların ve dolayısıyla bunlarla ilgili gerçekleştirilen sınavın içeriğinin hangi ölçütler bağlamında belirlenebileceği de kurala bağlanmıştır. Bu bağlamda bu aşamadaki müfredat ile sınavlar şu konulara odaklanmalıdır:

- I. Belirtilmiş olan dönem veya konudaki anahtar olaylar, kişiler ve değişimler.
- II. Dönemlerin, toplumların ve durumların anahtar özellikleri ve karakteristikleri ve imkânlar dâhilinde toplumların sosyal, kültürel, dini ve etnik farklılıkları, bu toplumlardaki erkek ve kadınların deneyimleri.
- III. Üçüncü Temel Basamak tarih derslerinde kazanılan bilgi beceri ve anlayışların kullanıldığı, olayları yerel, milli ve Avrupa gibi en az iki farklı boyutta ele alan Britanya tarihinin bir dönemi ya da İngiltere, İskoçya, İrlanda ya da Galler tarihinden bir dönem.
- IV. Uluslararası ve küresel tarihi tematik, genel hatlarıyla veya derinlemesine olmak üzere en az iki biçimde çalışmak.
- V. Tarihe siyasi, ekonomik, sosyal, teknolojik, bilimsel, dini ve kültürel gibi en az iki boyuttan bakmak.
- VI. Bilgi iletişim teknolojileri dâhil olmak üzere döneme uygun, yazılı, görsel kaynaklar, tarihi eserler, müzik, sözlü tarih kaynakları, binalar ve tarihi alanlar gibi kaynakların kullanımı.

Uygulama açısından bakıldığında İngiltere'deki okullar üç sınav merkezi tarafından hazırlanmış müfredattan birisini kullanırlar. Bunlardan birincisi

Modern Dünya (20. yüzyıl) Tarihi'ni ele alır. Diğeri "Okullar Tarih Projesi" kapsamında oluşturulmuş müfredattır. Sınırlı sayıda okul da karanlık çağları ve orta çağ tarihini içeren yaratıcı etkinliklerin olduğu OCR (Oxford Cambridge sınav merkezi)'den gelen bir pilot projeyi uygulamaktadır. Britanya'nın sosyal ve ekonomik tarihinin (tarım ve endüstri devrimleri ve sonrası dönemler) GCSE programındaki yeri ise aşamalı olarak azaltılmaktadır.

Galler'de ki sınav merkezleri ise okullara iki seçenek sunmaktadır: "Galler/İngiliz tarihi ve Dünya" tarihinin bir boyutu, ya da "19. ve 20. yüzyılda Galler/İngiliz ve Dünya tarihi".

GCSE düzeyinde tarih dersleri şu anahtar becerileri geliştirmek için çalışmalar içermelidir:

- sayıların kullanımı
- iletişim
- bilişim teknolojileri
- bireysel öğrenme performansını artırma
- problem çözme
- başkalarıyla çalışabilme

Ölçme ve Değerlendirme

GCSE aşamasında hem bu iki yıllık sürecin sonunda gerçekleştirilen ulusal merkezi sınavda hem de iki yıl boyunca gerçekleştirilecek süreç değerlendirme-lerinde öğrencilerin aşağıda belirtilen becerilerini göstermelerini sağlamalıdır:

1. Çalışılan konuyla ilgili olaylar, kişiler, değişiklikler ve meseleleri, çalışılan dönem, toplum ve durumlarla ilgili kilit özellikler ve karakteristikleri tanımlama, analiz ve izah için belli bilgi ve içeriği hatırlama, seçme, organize etme ve düzenleme
2. Tarihsel kaynakları kendi bağlamları içinde anlayıp, analiz edip, değerlendirip yorumlayarak eleştirel olarak kullanabilme.
3. Tarihsel olay, kişi, durum ve değişikliklerin niçin ve nasıl farklı biçimlerde yorumlanıp sunulduğunu, kendi tarihsel bağlamları çerçevesinde kavrayıp, analiz edip, değerlendirebilme.

5. İngiltere ve Galler'de Milli Sınav Sistemi

Ulusal çapta yapılan sınavların kurallarını belirleyen bir devlet kurumu bulunmaktadır. Önceden bu kurum: Okul Müfredat ve Değerlendirme Kurumu (SCAA); Ulusal Müfredat Konseyi (NCC) ve Nitelikler ve Değerlendirme Ajansı (QCA) gibi isimler almıştı. Son olarak bu işi 2009'dan beri Nitelikler ve Müfredat Geliştirme Ajansı (QCDA) yürütmektedir: <http://www.qcda.gov.uk/>

QCDA her dersle ilgili sınavlarda sağlanması gereken ölçütleri belirler. Tarih dersiyile ilgili ölçütler şunlardır. Tarih dersi öğrencilerin:

- Tarihin belirli dönemlerine yönelik bilgiyi elde etme ve iletme becerilerini
- Tarihsel kavram ve terimleri anlama kapasitelerini geliştirmelerini
- Tarihteki olay, kişi, topluluk ve meselelerin önemini keşfetmelerini
- Tarihsel kanıtın doğasını ve tarihçiler tarafından kullanılan analiz ve değerlendirme metotlarını anlamalarını

- Geçmişin nasıl yorumlanıp sunulduğunu anlama kabiliyetlerini geliştirmelerini
- Tarihsel çalışmanın doğasını, örneğin tarihin nasıl olup ta tarihsel yargıları mevcut tarihsel kanıtlar üzerine kurgulamaya çabalaması gibi, anlama kapasitelerini artırmayı tarihe olan ilgilerinin gelişmesini teşvik etmelidir. (Kaynak: QCDA'nın GCSE sınavı Tarih dersi kriterleri)

Sınav Merkezleri

İngiltere'de üç sınav merkezi bulunmaktadır. Bu merkezler aynı zamanda 14-16 ve ötesi ortaöğretim için her dersin müfredatını oluşturan kurumlardır. Öğrenciler takip ettikleri müfredata göre, bu merkezlerden birinin sınavına girerler. Bu merkezler şunlardır:

AQA <http://www.aqa.org.uk>

EdExcel <http://www.edexcel.org.uk/>

OCR <http://www.ocr.org.uk>

Galler'in ise kendi sınav merkezi vardır: <http://www.wjec.co.uk/>

İngiltere ve Galler'deki okullar öğrencilerini 16, 17, 18 yaş grupları için bu dört sınav merkezinden birine kaydedebilirler.

16 yaş grubundan sonra?

İngiltere'de 2008-2009 akademik yılı ve sonrasında 7 yaş grubunda okullara başlayacak olan öğrencilerin 18 yaşına kadar bir eğitim kurumuna devam etmeleri gerekecektir. Bu, tüm eğitimin okulda olması gerektiği anlamına gelmemektedir. Bazı öğrenciler haftanın bir kısmında okula gitmeyip çalışacak veya kurslara devam edecektir. Çoğunluğun diploma kursları ve daha geleneksel A-S/A Level düzeyindeki resmi eğitime devam edeceği tahmin edilmektedir.

6. 16 yaş sonrası tarih: İleri düzey tamamlayıcı (A-S) seviye ve İleri (A) seviye

Son değişiklikten önce ve bugünkü öğrencileri kapsayan kurallara göre İngiltere'de zorunlu eğitim 16 yaşında GCSE sınavlarının alınmasıyla sona erer. Bu aşamadan sonra üniversite eğitime devam etmek isteyen öğrenciler iki yıl süren ve A seviye adı verilen eğitime devam etmelidirler. İngiltere'deki üniversiteler öğrencilerini ağırlıklı olarak A seviye sonunda yapılan ulusal ve merkezi sınavların sonuçlarına göre kabul ederler. Ancak öğrenciler iki yıllık bir çalışma yerine A-S seviye eğitimiyle sadece bir yıllık bir eğitimi tercih edebilirler. Bu tür bir eğitim onlara belli bir meslek dalında iş kazandırma noktasında yardımcı olabilmesine karşın, eğer üniversiteye gitmek isterlerse bu eğitim ikinci yılını da tamamlayarak A level sınavlarına girmeleri gerekmektedir. Bu aşamada zorunlu bir ders bulunmamaktadır ve

öğrenciler üniversitede okumak istedikleri bölümü dikkate alarak genellikle 3 ders seçerler. Örneğin, üniveristede mühendislik okumak isteyen bir öğrenci büyük ihtimalle matematik, bilgisayar ve fen bilgisi derslerini seçecektir (E.N). Aşağıdaki açıklamalar A-S ve A seviye tarih dersleri için yayınlanmış olan “Ders Kriterleri”nden alınmıştır. Yeni şartlar ilk olarak 2009-2010 dönemi ve onun ardından yapılacak ilk sınav için yayınlanmıştır.

- AS ve A düzeyi öğrencilerin aşağıdaki konuları çalışmasını gerekmektedir:
- önemli tarihsel olay, kişi veya problemler
- kültürel, ekonomik ve politik gibi bir dizi önemli tarihsel bakış açıları
- incelenen toplumlardaki farklı gruplara etki eden gelişmeler.
- birden fazla ülke ya da yönetimin tarihi
- Britanya ya da İngiltere, İskoçya, İrlanda veya Galler tarihinden önemli bir unsur. Bu gereklilik Antik Tarih şartları için geçerli değildir.
- kısa ve uzun dönemdeki (en az 100 yıl) değişimleri, sebep ve sonuçlarıyla beraber anladıklarını gösterecek kadar tarihte değişim üzerinde çalışma
- çalışılan dönem, toplum ya da tema'nun farklı yönleri arasında kıyaslamalar yapıp ilişkiler kurarak geniş bir tarihsel bilgi ve anlayış sergileyebilme.

Yukarıda belirtilen genel amaçlar çerçevesinde sınav merkezlerinin okullara sunduğu çok geniş seçenekler arasından okulların kendi öğrenci ve öğretmenlerine uygun olarak seçebildikleri bir kısmı İngiliz tarihinden ve bir kısmı, Faşist diktatörler (Mussolini, Hitler) ve Komünizm (Lenin, Stalin) gibi Modern tarih ünitelerini de içeren konular okulların seçtiği popüler konulardır.

Yukarıdaki konular kapsamında öğrenciler şu tarihsel becerileri geliştirmelidirler:

- işlenen döneme uygun olan farklı tarihsel kaynakları analiz etme, değerlendirme, yorumlama ve kullanma becerileri
- farklı tarihsel kavramları, bir olayı, meseleyi ya da görüşü sunmak için uygun biçimlerde kullanabilme
- uygun kanıtlarla desteklenen, açık, bilinçli ve mantıklı argümanlarla konuşabilme
- belirli tarihsel soruları, problemleri ve meseleleri araştırabilme
- tarihsel kaynakları, görüşleri, tartışmaları ve yorumları, açıklamak, analiz ve sentez etmek ve yargılarda bulunmak için kullanabilme.

Tarihsel becerilere ek olarak öğrencilerden ayrıca transfer edilebilir şu anahtar becerileri geliştirmeleri de beklenmektedir:

- İletişim
- Bilgi teknolojisi
- Bireysel öğrenme kapasitesini geliştirme

- Başkalarıyla çalışma
- Problem çözme

Son olarak da öğrencilerin A-S ve A seviye öğrenmelerini değerlendirme için göz önüne alınan ölçütlere bakmak faydalı olacaktır. Tarihsel bilgi ve anlayışlarını sergileyebilmek için öğrenciler şunları yapabilmelidirler:

- çalışılan konu ve dönemin tarihsel temalarını anlama ve bilme
- olayların, kişilerin, fikirlerin, tutumların ve inançların kendi tarihsel bağlamlarındaki önemlerini ve bunların davranış ve eylemleri nasıl etkilediklerini değerlendirebilme
- konu, tema, sorun ve kişilerle ilgili tarihsel yorumları analiz edebilme
- tarihsel kaynakları kendi tarihsel bağlamları içerisinde analiz edip, değerlendirebilir, kullanabilir
- anahtar tarihsel terim ve kavramlara dair anlayışlarını sergileyebilir.

Daha fazla bilgi için

Sınav merkezlerinin internet adresleri:

AQA	http://www.aqa.org.uk
EdExcel	http://www.edexcel.org.uk/
OCR	http://www.ocr.org.uk
Galler Listesi	http://www.wjec.co.uk/
QDCA Web site'si	http://www.qcda.org.uk/

7. Gelecek? Önümüzdeki 5-10 yılda karşılaşılabilecek olan muhtemel değişiklik ve sorunlar

Dokuz yıl önce yeni bir orta öğretim kurumu olan “Akademiler” açıldı ve hükümet okulları akademilere dönüşmeleri için teşvik etmektedir. Şehir akademilerinin Milli Müfredatı takip etmesi zorunlu değildir, fakat müfredat içeriği akademilerin okulda yaptıklarına, planlamalarına ve değerlendirme stratejilerine etki edebilir.

11-18+ Seviyeleri

Otuz yılı aşkın bir süredir devam eden “Okullar Tarih Projesi” gibi güçlü ve net bir beceri ve kavram anlayışına sahip olan yenilikler, kapalı bir biçimde tanımlanan gerekçeleriyle Milli Müfredatın geliştirilmesi ve ders kriterleriyle ilgili ulusal tanımlar Tarih öğretmenlerini derin düşüncelere yöneltmiştir.

Teftiş raporları tarih derslerinin genelde çok iyi anlatıldığını göstermektedir, fakat 14 yaşa kadar ve ilerisi için daha net bir ilerleme sürecinin ortaya koyulması gerektiği gündeme gelmiştir. Bazıları daha kuvvetli bir mesleki boyutun tarih derslerine dâhil edilmesinin gençlerin, ailelerinin ve geniş bir toplum kesiminin tarih derslerini kendileriyle daha alakalı bulmalarına ve

seçmeli olduğu durumlarda tarih derslerinin daha çok seçilmesine katkıda bulunacağını düşünmektedirler.

11-14 Seviyesi (Milli Müfredatın 3. Temel Basamağı)

Mevcut Milli Müfredat versiyonu dördüncü versiyondur ve 2007 yılında ilan edilmiştir. Bazı okullar, özellikle gelişmeyi amaçlayan ya da performans sıkıntıları çekmekte olan okullar 3. Temel Basamakta verilmesi gereken konu ve becerileri 3 yıl yerine 2 yıla sıkıştırarak öğrencilerin merkezi sınavlara ve yeni aktivitelere çalışmaya vakit ayırabilmeleri için daha uzun bir zaman bırakmaya çalışmaktadırlar. Bazıları GCSE konularına (ya da diğer yeterlilik derecesi ve deneyimlere) 9. sınıfta başlamaktadırlar, bu şekilde 3. Temel basamak 2 (hatta bazen 1) yıla sıkışmış olmaktadır. Temel basamak 3 (KS3) ü iki yıla düşürmeye yönelik resmi bir plan bulunmamaktadır ve QCA açık bir biçimde milli müfredatın zorunlu olduğunu dile getirmektedir.

Bazı okullarda özellikle 7. Sınıf ve bazı durumlarda 7. ve 8. Sınıflar için beceri tabanlı bir müfredat getirmeye yönelik bir hareket görülmektedir. Bu “öğrenmeyi öğrenmek”, “öğrenme gücü oluşturmak”, “zihnin alışkanlıkları” ya da “öğrenme alışkanlıkları” kurslarının öğretim programlarına dahil edilmesi anlamına gelmektedir. Ofsted (Milli Teftiş Kurumu) bu tarz kursların tutarlılığı olmadığı ve ilerleme/bir üst basamağa geçme stratejilerinin zayıf olduğuna yönelik endişelerini dile getirmektedir. Böyle kursların olduğu yerde okullar zorunlu görevlerinden muaf değillerdir.

14-16 Yaş Düzeyi (GCSE Sınavı Düzeyi)

Güçlü bir mesleki unsura sahip yeni bir karma GCSE sınavının pilot uygulamaları başlamıştır (GCSE zorunlu eğitimin bir parçası olduğu için şimdiye kadar daha çok akademik temelli bir yapısı olmuştur. İngiltere’de meslek eğitimi genellikle GCSE aşamasından sonraki evrede verilmektedir, E.N). Bu pilot uygulamalara 2006 yılında başlandı ve büyük ilgi çekti. Bu uygulama bir veya birkaç sınav merkeziyle çalışan QCA tarafından kontrol edilecek ve QCA internet sitesi süreçle ilgili detayları yayınlayacak. Konuyla ilgili büyük çapta basın ve medya ilgisi beklenmektedir. Ayrıca GCSE'nin yerine geçmesi düşünülen bir diploma getirmek için planlar yapılmaktadır, bu konuyla ilgili daha fazla bilginin önümüzdeki dönemde verilmesi beklenmektedir.

Beşeri ve Sosyal Bilimler Diploması

Yakın dönemde özellikle 14 yaş sonrası zorunlu olmayan eğitim kapsamında insanların çeşitli alanlarda [mesleki] bilgi ve becerilerini geliştirmek amacıyla pek çok yeni diploma tanıtılmıştır ve QCDA (Nitelikler ve Müfredat Geliştirme Ajansı) bir “beşeri ve sosyal bilimler” diploması sunmayı planlamaktadır. Planlarla ilgili daha detaylı bilgiler içeren bir pdf dokümanına şu bağlantıdan

erişmek mümkündür: http://www.humanitiesdiploma.co.uk/files/Line%20Of%20Learning%20Statement_0.pdf

Aşağıdaki bilgiler bu dokümandan alınmıştır.

Genel Öğrenme – Ölçme ve değerlendirme şu şekildedir:

- İşlevsel beceriler ayrı olarak ölçülür.
- Kişisel, öğrenme ve düşünme becerileri (PLTS) temel öğrenme aracılığıyla ölçülür ve diploma transkribinde rapor edilir.
- Proje tek başına bir ünite çalışmasıdır ve sınav merkezi kriterlerine göre değerlendirilir.
- Çalışma deneyimi (genel olarak bir öğrenme süreciyle ilintilidir) en az 10 gündür ve diploma transkribinde rapor edilir.

Bu Diploma derecesi 14-19 yaş arası öğrencileri hızlı sosyal, ekonomik ve çevresel değişiklik sırasında birey ve toplumla yüzleşerek farklılık yaratmanın ikilem, zorluk ve fırsatlarıyla karşılaşacak çalışmalarla heyecanlandırıp harekete geçirecektir. Öğrenciler bugün çok değer verilen sorgulama davranışı, merak ve bilgi okuryazarlığı gibi niteliklerini geliştireceklerdir. Bu diplomayı alan öğrenciler, aktivist, değişim gücüne sahip, izah edici, dinleyici ve savunucular olacaklardır. Sorgulayıp araştırarak, ihtimalleri bulup ortaya çıkartacaklar ve ihtimalleri gözden geçireceklerdir. Sayısal verileri kullanabilen, okuma yazma ve Bilgi İletişim teknolojilerini kullanabilen ve dünyayı çok az başka sertifikanın sağlayabileceği şekilde göreceklerdir. Kazandıkları aktarılabilir iş becerileri hayatın her aşamasında kullanılabilir olacak ve öğrencilere pek çok endüstri kurumu ve organizasyonda kapılar açacaktır. İletişimci, takım çalışanları ve geleceğin yöneticileri olacaklar ve insanların tutum, değer ve inançları hakkında anlayış sahibi olacaklardır.

Bu diploma derecesi hemen hepsi insan, toplum ve bunların yaşadıkları ve çalıştıkları çevre üzerine odaklanmış olan, geniş bir beşeri ve sosyal bilimler akademik disiplinleri yelpazesinin güçlü ve geleneksel özellikleri üzerine kurulmuştur. Bu diploma resmi müfredatın önceki anahtar aşamalarını çalışmış olan kişilerin aşına oldukları bir dizi disiplinler üzerine kurulmuştur. (Vatandaşlık, İngiliz dili ve edebiyatı, coğrafya, tarih ve din eğitimi). Bu Diploma eğitimi içinde bu disiplinler beşeri ve sosyal bilimlerin, arkeoloji, klasikler, klasik medeniyetler, ekonomi, hükümet ve politika, hukuk, felsefe, psikoloji, sosyoloji ve dünya gelişimi gibi disiplinleriyle ilişkilendirilerek zenginleştirilmişlerdir. Diplomanın eşsiz yönü entegre bir öğrenme imkanı sunması ve öğrencilere gerçek yaşam meseleleri ve sorularının nasıl ancak beşeri ve sosyal bilimler konularıyla ilişkilendirilerek anlamlı hale getirilebileceklerini göstererek konular arasındaki bağlantıları görme fırsatı sunmasıdır. Öğrencilerin becerileri bir alanda geliştirip başka disiplinlere uygulama imkanı olmaktadır. Örneğin yazılı kaynakları eleştirel analiz etme

becerileri tarihsel çalışmalar bünyesinde öğrenilirken, bu beceri bir makalenin eleştirisinde ya da bir karar geliştirirken sunulan destekleyici delillerin gözden geçirilmesinde kullanılabilir.

Belli bir alanın uzmanı olan öğretmenler yaratıcı ve ilham verici bir eğitim ve öğretim sağlamak için, sadece okullardaki öğretmen ve eğitmenlerle değil aynı zamanda yerel topluluk ve dini liderler, sağlık ve sosyal servisler, gençlik ve adalet uzmanları, tiyatro ve sanat uzmanları, tarihçiler, arkeologlar, müzeler ve galeriler gibi yüksek öğretim kurumları, işverenler, ebeveynler ve diğer paydaşlarla da yaratıcı bir biçimde çalışmak isteyeceklerdir. Diplomanın proje öğeleri ve çalışma deneyimi bu yerel ve milli kaynakların değerlendirilmesinde önemli fırsatlar sunmaktadır.

İçerik

Bu diploma kursunun içeriği bir gruba ana tema bağlamında oluşturulmuştur. Yukarıdaki amaçlar kapsamında kapsamlı bir öğrenmenin gerçekleşmesi için tasarlanan temalar şunlardır:

- toplumda birey
- insanlar ve değişim
- insanlar, mekan ve çevre
- insanlar ve güç.

Bu sayılanlara ilaveten aşağıdaki üç şekilde de öğrenmenin derinleşmesi sağlanmaya çalışılır:

a) ASL(Additional and Special Learning): İlave ve özel bir alanda öğrenme

ASL öğrencilerin sadece beşeri ve sosyal bilimlerde değil onun ötesinde, herhangi bir belirlenmiş disiplinde uzmanlaşmalarını sağlar. Bu mesleki tabanlı niteliklerle ya da belirli GCSE'ler, AS ve A seviyelerinde tarih ve coğrafya gibi alanlarda olabilir. ASL'nin çeşitli gelişim yollarını nasıl destekleyebileceği hakkında bir araştırma programı devam etmektedir.

b) Diploma projesi

Diploma eğitiminin her seviyesinde öğrencilerin bir projeyi tamamlamaları istenmektedir. Bu derinlemesine çalışmayı teşvik eder ve genel becerileri geliştirip öğrencinin öğrendiklerini gerçek yaşama uyarlamasını sağlar. Proje öğrencilerin daha ileri seviye çalışma ve iş için ihtiyaç duyacak olduğu becerileri kullanıp geliştirebilecekleri bir biçimde dizayn edilmelidir ve onlara hem bireysel hem de grup olarak çalışma imkânları sunarak becerilerini geliştirmelerini ve dış çalışma alanlarıyla bağlantılar kurmalarını sağlamalıdır.

c) Çalışma deneyimi ve işle alakalı öğrenme

Bu diplomada öğrenciler için öğrendiklerini iş deneyimine ve işle alakalı öğrenmelerine uygulayabilecekleri- konu disiplinlerini iş problemlerine

uyarlayabilecekleri ve iş becerileri ve bilgileri geliştirebilecekleri çok sayıda imkân bulunmaktadır. Diploma'nın iş deneyimi ögesi (en az 10 gün) dikkatli bir biçimde planlanmalı ve yapılandırılmalıdır ki derecenin içeriği uygun düzeyde olsun.

17-18+ Yaş Seviyesi (A-S ve A Düzeyleri)

A düzeyi eğitimin (ileri düzey) değeri üzerine tartışmalar bir kaç yıldır devam etmektedir. Son değişiklik geleneksel GCE A düzeyi kursunu iki kısma ayırmıştır: A1 ve A2 ya da A-S (İleri tamamlayıcı) ve A (İleri) düzey. Bu 16-17 yaş gurubundaki geniş çapta bir kitlenin geleneksel olan 3 ders alma yerine dört ya da beş ders işleyecekleri anlamına gelmektedir. Bunun genç insanların becerilerini ve tercihlerini genişletmesi umut edilmektedir. İskoçya'da onların "ileri lise" eğitiminde kullanılan ve başarılı olup takdir edilen çok sayıda ders alabilme biçiminde bir gelenek mevcuttur. Bu A seviyesini çalışan öğrenciler ve öğretmenler için daha fazla ölçme ve değerlendirme, sınav (ve stres?) manasına gelmektedir, fakat aynı zamanda 17-18 yaş grubunda tarih dersini seçeceklerin sayısının da artacağı manasına gelmektedir. 2009 yılında sistemi geliştirmek için getirilmiş yeni koşullar 2010'dan itibaren yapılacak sınavlarda uygulanacaktır.

14-18 yaş grupları için mesleki sınavlar bulunmasına rağmen bunlar geleneksel derslerin sınavları kadar popüler olmamışlardır. Çeşitli hükümetler 16-18 yaş grubu için geniş çapta değişim ihtimallerinden bahsetmişler, muhtemel bir bakalorya sistemi getirmeyi hedeflemişlerdir ve bu reform için pilot çalışmalar geliştirilmiştir. Fakat muhafazakar eğitimciler, medya ve iş çevrelerinden kuvvetli tepkiler geldiği için radikal değişiklikleri kısa vadede uygulamak mümkün görünmemektedir.

Galler'de "Galler Bakalorya" çoktan uygulanmaya başlanmıştır. İngiltere'de küçük çapta bir kısım okul bakalorya sistemini ya tamamen ya da 16 yaş seviyesi sonrası için tıpkı Güney Gloucestershire Winterbourne'daki Uluslararası Ridings Akademisinde olduğu gibi uygulamaktadırlar.

8. Dikkate değer internet siteleri ve yayınlar

Aşağıdaki adresler ve açıklamalar QCA'daki Tarih grubu tarafından sağlanmıştır.

- **Milli Müfredat Online**

<http://curriculum.qcda.gov.uk/key-stages-3-and-4/subjects/history/index.aspx>

Milli Müfredat Online QCA/DfES çalışma yapraklarına ve programın diğer kısımlarıyla ilgili on-line kaynaklara anahtar kelimeler kullanıla-

rak doğrudan bağlantılar sunmaktadır. Tarih ana sayfası aynı zamanda QCA tarafından üretilmiş tarihle ilgili diğer internet tabanlı destekleyici malzemelere bağlantı sağlamaktadır.

Okul Öncesi Hazırlık Aşaması Müfredatı şu adreste bulunabilir: www.qcda.gov.uk

- **Örnek Çalışmalar (ilginç proje ve etkinlik örnekleri)**

http://curriculum.qcda.gov.uk/key-stages-3-and-4/case_studies/casestudieslibrary/index.aspx?fldKeyword1=History

Milli Müfredat (NC in action) sayfası öğrenci çalışmalarını 1. ve 3. Temel Basamak müfredatını örneklendirmek için kullanmaktadır. SCAA'nın *örnekler ve beklentiler* kitapçıklarından alınan seçilmiş materyaller bulunmaktadır. Siteye ayrıca Milli Müfredat Online'ın ana sayfasından da ulaşılabilir. Yeni materyaller geldikçe siteye eklenmektedir.

- **Herkese Saygı**

<http://www.qcda.gov.uk/6753.aspx>

(Sayfalar sürekli güncellenmektedir- eğer link açılmazsa QCDA'nın ana sayfasına gidip başlığı aratınız.)

Bu sayfa çok kültürlü ve ırkçılık karşıtı eğitimin iyi işlenmiş örneklerini sunmaktadır. İnternet sitesinde öğretmenler için kalıplaşmış olguları zorlayan ve sınıf ortamlarında çeşitlilik ve farklılık, ırkçılık karşıtı ve çok kültürlü eğitimle ilgili eleştirel bakış açılarına sahip bilgiler bulunmaktadır.

- **Sürdürülebilir kalkınma için eğitim (ESD)**

<http://curriculum.qcda.gov.uk/key-stages-1-and-2/learning-across-the-curriculum/education-for-sustainable-development/index.aspx>

ESD internet sitesi sürdürülebilir kalkınma için eğitimin ne olduğuyla ilgili bilgiler ve milli müfredat konularında sürdürülebilir kalkınma için gereklilikleri ve imkânları sunmaktadır. Birçok ders aracılığıyla sürdürülebilir kalkınma için örnek uygulamalar, okul gelişimi ve yönetimi uygulamalarına da bu siteden ulaşılabilir.

- **Tarih dersi çalışma yaprakları (Temel Basamaklar 1,2 ve 3)**

www.standards.dfes.gov.uk/schemes

Çalışma için tarih şemaları (QCA tarih yayınları altında detaylar), DfES Standartları web sitesinde bulunmaktadır.

- **Temel Basamaklar 3 ve 4 için çalışma yaprakları: Vatandaşlık**

www.standards.dfes.gov.uk/schemes

Vatandaşlık dersi çalışma yaprakları (detaylar QCA tarih yayınları altında), DfES Standartları web sitesinde bulunmaktadır. 3. Temel

Basamak için okulların tarih ve vatandaşlık dersleri arasında bağlantı kurmaları için bir başlangıç noktası olacak, 'Temel basamak 3 tarih dersleri aracılığıyla vatandaşlığı geliştirmek için fırsatlar' başlıklı kitapçığı da içeren çalışma yaprakları bulunmaktadır:

<http://www.standards.dfes.gov.uk/schemes2/citizenship/?view=Subject+leaflets>

Daha fazla bilgi ve tüm temel basamaklarda vatandaşlık eğitimi için destekleyici materyaller şu adreste bulunabilir:

www.dfes.gov.uk/citizenship

- **Müfredatta yaratıcılık**

QCA ilk ve ortaöğretim öğretmenleriyle tarih dersleri aracılığıyla müfredatta yaratıcılığı artıracak imkânları tespit etmek için çalışmaktadır.

<http://curriculum.qcda.gov.uk/key-stages-1-and-2/learning-across-the-curriculum/creativity/howcanheadsandmanagerspromotecreativity/index.aspx>

Okullarda ilk ve ortaöğretim öğretmenleri için tarih derslerinde sınıf içi yaratıcı etkinlikleri fark ve teşvik etmek için rehber materyallere yakın zamanda şu siteden ulaşmak mümkün olacaktır: <http://curriculum.qcda.gov.uk/key-stages-1-and-2/learning-across-the-curriculum/creativity/index.aspx>.

- **Tarih ulusal müfredatı hakkında ebeveynler için bilgiler (Öğrenme Yolculuğu)**

Her temel basamak için tarih dersleri içerikleri ve nasıl öğretilebilecekleriyle ilgili veliler için faydalı ipuçları:

http://www.dfes.gov.uk/parents/learnjourn/index_ks1.cfm?ver=graph&subject=hi

1. Temel Basamak için *Geçmişteki İnsanlar* adlı bir broşür hazırlanmıştır. *Romalılar, Tudorlar ve Viktoryalılar* adlı üç broşür 2. Temel basamak tarih dersleri için hazırlanmıştır. Bunlar DCSF nin ebeveyn sitesinde bulunabilir: <http://www.dfes.gov.uk/parents/discover/index.cfm>

Tarih Yayınları

Verilen materyallerden çoğu burada bahsedilen internet sitelerinden ücretsiz olarak indirilebilmektedir. Ayrıca QDCA'dan istenebilmektedirler fakat İngiltere dışından siparişler için posta ücreti ödemek gerekebilir.

- **Temel Basamaklar 1 ve 2 için Tarih çalışma yaprakları (QCA/DfES/SEU, 1998)**

Bu seçmeli örnek çalışma yaprakları Temel Basamaklar 1 ve 2 tarih

derslerinde uzun ve orta dönem planların nasıl oluşturulabileceğini göstermektedir. Yapraklar, kısa, orta, uzun ve süreğen 20 üniteden oluşmaktadır. Materyaller aynı zamanda bu ünitelerden 16'sının 1. ve 2. Temel basamakların birlikte nasıl temel basamaklar planlarına koyulabileceğini göstermektedir. Çalışma yaprakları farklı yaşlardaki çocuklara seviyelerine uygun tarih eğitiminin nasıl yapılabileceğini göstermektedir. Çalışma yaprakları 4 yeni üniteyi ve bir öğretmen kılavuzunu da içermektedir. Bu materyaller şu siteden ücretsiz olarak indirilebilmektedir. www.standards.dfes.gov.uk/schemes

Basılı versiyon: Sipariş kodu: QCA/98/252. Fiyatı 16.00 İngiliz sterlini

- **Temel Basamak 3 Tarih dersi çalışma yaprakları (QCA/DfES/SEU, 2000)**

Bu seçmeli örnek çalışma yaprakları temel basamak 3 tarih derslerinde uzun ve orta dönem planların nasıl oluşturulabileceğini göstermektedir. Yapraklar kısa, orta, uzun ve süreğen 22 üniteyi ve bir öğretmen kılavuz kitabını içermektedir. Çalışma yaprakları 3-7 seviyelerini almakta olan öğrencilere tarihin nasıl anlatılabileceğini göstermektedir. Bu materyaller şu siteden ücretsiz olarak indirilebilmektedir:

www.standards.dfes.gov.uk/schemes

(Sipariş kodu: QCA/00/448. Fiyatı 20.00 İngiliz sterlini)

- **Vatandaşlık konularıyla ilgili yayınlar**

3. temel basamak vatandaşlık konuları için çalışma yaprakları. DfES/QCA 2001.

(Sipariş kodu: QCA/01/776 Fiyatı 25 İngiliz sterlini)

4. anahtar aşama vatandaşlık için çalışma şeması. DfES/QCA 2002.

(Sipariş kodu: QCA/02/853 Fiyatı 25 İngiliz sterlini)

Kuzey İrlanda Müfredatı

Müfredat, Sınavlar ve Değerlendirme Kurumu (CCEA)

<http://www.ccea.org.uk/>

İskoçya Müfredatı

İskoçya'nın yeni "Mükemmellik için Müfredat"ı (Curriculum for Excellence) İskoçya'da eğitimde 3-18 yaş arası çocuk ve gençlerin ihtiyaçlarına odaklanmış tutarlı, zenginleştirilmiş ve daha esnek bir program sunarak eğitimde dönüşümü hedeflemektedir.

Bu müfredatla ilgili deneyimler ve çıktılar için şu linke bakılabilir:

<http://www.ltscotland.org.uk/>